

62010CJ0578

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. balandžio 26 d. (*1)

„EB 18 ir 56 straipsniai — Variklinės transporto priemonės — Vienoje valstybėje narėje registruotos ir panaudos būdu gautos motorinės transporto priemonės naudojimas kitoje valstybėje narėje — Šios transporto priemonės apmokestinimas toje kitoje valstybėje narėje pirmą kartą ja pasinaudojus nacionaliniuose keliuose“

Sujungtose bylose C-578/10–C-580/10

dėl Hoge Raad der Nederlanden (Nyderlandai) 2010 m. lapkričio 12 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2010 m. gruodžio 6, 8 ir 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Staatssecretaris van Financiën

prieš

L. A. C. van Putten (C-578/10),

P. Mook (C-579/10),

G. Frank (C-580/10)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro K. Lenaerts, kolegijos pirmininkas, R. Silva de Lapuerta (pranešėjas), E. Juhász, T. von Danwitz ir D. Šváby, teisėjai.

generalinį advokatą J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinėjusių pastabas, pateiktas:

—

Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C.M. Wissels ir J. Langer,

—

Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos D. Maidani ir L. Lozano Palacios bei R. Troosters,

susipažinęs su 2011 m. gruodžio 1 d. posėdyje pateikta generalinė advokatės išvada, priima šį

Sprendimą

1

Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl EB 18 ir 56 straipsnių išaiškinimo.

2

Šie prašymai pateikti nagrinėjant tris ginčus tarp Staatssecretaris van Financiën (Finansų valstybės sekretorius, toliau – Staatssecretaris) ir atitinkamai L. A. C. van Putten, P. Mook ir G. Frank dėl jiems skirtų pranešimų apie mokesčių perskaičiavimų nesumokėjus mokesčių už lengvuosius automobilius ir motociklus (toliau – VM mokestis), tokias transporto priemones, kurias nemokamai suteikė kitose valstybėse narėse gyvenantys fiziniai asmenys, naudojant trumpą laiką.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3

1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo [straipsnis panaikintas Amsterdamo sutartimi] (OL L 178, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 10 sk., 1 t., p. 10) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nepažeisdamos toliau pateikiamų nuostatų, valstybės narės panaikina kapitalo judėjimą tarp asmenų, gyvenančių valstybėse narėse, apribojimus. Šios direktyvos taikymui palengvinti kapitalo judėjimui skirstomi pagal I priede pateiktą nomenklatūrą.“

4

Tarp Direktyvos 88/361 I priede išvardytų kapitalo judėjimų šio priedo XI skyriuje kaip asmeninio kapitalo judėjimai nurodytos paskolos, dovanos ir paveldėjimai.

Nacionalinė teisė

5

1992 m. Mokesčių už lengvuosius automobilius ir motociklus įstatymo (Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992, 1992 m., Nr. 709, toliau – 1992 m. įstatymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad VM mokestis mokamas už šias motorines transporto priemones.

6

Pagal 1992 m. įstatymo 1 straipsnio 2 ir 5 dalis VM mokestis tampa mokėtinas registravus transporto priemonę Nyderlandų registre. Tačiau jei Nyderlanduose neregistruotu lengvuoju automobiliu ar motociklu pradeda naudotis fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar steigtas šioje valstybėje narėje, šis mokestis tampa mokėtinas nuo transporto priemonės panaudojimo pirmą kartą Nyderlandų keliuose dienos, kaip tai suprantama pagal šį įstatymą.

7

1992 m. Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad VM mokesčio už neįregistruotą lengvąjį automobilį ar motociklą mokėtojas yra asmuo, kuris realiai disponuoja lengvuojų automobiliu ar motociklu.

8

Pagal 1992 m. Įstatymo 9 straipsnio 1 dalį lengvajam automobiliui, atsižvelgiant į šioje nuostatoje nurodytus padidėjimus ir sumažėjimus, taikomas šio mokesčio tarifas sudaro 45,2 % kataloge nurodytos šios transporto priemonės neto kainos. Ši kaina atitinka gamintojo ar importuotojo pardavėjams rekomenduojamą pardavimo kainą, atimant pridėtinės vertės mokestį.

9

Naują variklinį transporto priemonį kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant į dieną, kai joms buvo suteiktas Nyderlandų registracijos numeris. Naudotą variklinį transporto priemonį kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant į jos panaudojimo pirmą kartą Nyderlandų teritorijoje ar už jos ribų dieną.

10

Pirmą kartą panaudojus Nyderlanduose neįregistruotą lengvąjį automobilį ar motociklą, kuriuo disponuoja fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar įsteigtas šioje valstybėje narėje, aptariamose nacionalinės teisės nuostatose dėl VM mokesčio mokėjimo numatoma naudotoms transporto priemonėms taikyti kataloge nurodytą neto kainą.

11

Apmokestinant naudotas transporto priemones atsižvelgiama į praėjusį jos naudojimo trukmę ir mokesčio suma sumažinama atitinkama procentine dalimi. Iki 2007 m. vasario 1 d. šis mokestis buvo mokėtinas vienas ir galutinis, be galimybės susigrąžinti, net jei atitinkama transporto priemonė po kurio laiko nebenaudojama Nyderlandų keliuose.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

12

L. A. C. van Putten ir P. Mook yra Nyderlandų piliečiai, G. Frank yra Vokietijos pilietis. Pagrindinių bylų faktiniai aplinkybės metu jie visi gyveno Nyderlanduose.

13

Per patikrinimą Belastingdienst (pajamų administratorius) tarnautojai nustatė, kad atsakovai pagrindinėse bylose Nyderlandų keliuose naudojo lengvaisiais automobiliais, įregistruotais kitose valstybėse narėse, nesumokėję mokėtino VM mokesčio. Todėl jie buvo informuoti, kad per kitą patikrinimą jiems gali būti pateiktas pranešimas apie mokesčio perskaitymą dėl šio mokesčio sumokėjimo.

14

Po naujo patikrinimo nustatytos tokios pačios aplinkybės atsakovų pagrindinėse bylose atžvilgiu.

15

Todėl jiems buvo pateikti pranešimai apie mokesčio perskaičiavimą, atitinkamai pranešime, pateikime L. A. C. van Putten, buvo nurodyti 5955 eurai, P. Mook – 1859 eurai ir G. Frank – 6709 eurai. Belastingdienst atmetė suinteresuotųjų asmenų skundus. Iš tiesų jis nusprendė, kad atsakovai pagrindinėse bylose naudojos variklinėmis transporto priemonėmis pagal 1992 m. įstatymo 1 straipsnio 5 dalį taip, kad jas panaudojus pirmą kartą tokio tarifo VM mokestis tapo mokėtinas ir apskaičiuotinas pagal tokį visų apmokestinamųjų vertę, kokie numatyti šio įstatymo 9 straipsnyje. Be to, kadangi pranešimai buvo priimti anksčiau nei 2007 m. vasario 1 d., mokestis buvo surinktas iš atsakovų pagrindinėse bylose, neatsižvelgiant į šio transporto priemonių naudojimo trukmę.

16

Kadangi kiekvieno iš atsakovų pagrindinėse bylose pateikti skundai buvo pripažinti nepagrįstais, jie pateikė skundus Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Hertogenbosco apeliacinis teismas). Šis patenkino jų pretenzijas ir panaikino Belastingdienst sprendimus bei pranešimus apie mokesčio perskaičiavimą. Šio teismo teigimu, pranešimai buvo nepateisinamas teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybės narės teritorijoje, numatytos EB 18 straipsnyje, apribojimas.

17

Kiekvienoje byloje Staatssecretaris van Financiën pateikė apeliacinius skundus prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui dėl Gerechtshof te 's-Hertogenbosch sprendimo. Iš esmės jis manė, kad svarbios pagrindiniai būtų aplinkybės, vyko vienos valstybės narės, t. y. Nyderlandų, viduje, todėl šiems atvejams netaikomas EB 18 straipsnis.

18

Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl VM mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise, bet tik atvejais, susijusiais su laisvu darbuotojų judėjimu, įsisteigimo laisve ar laisve teikti paslaugas.

19

Tačiau pagrindinėse bylose aptariami Nyderlanduose gyvenantys fiziniai asmenys, kurie šioje valstybėje narėje privatiems tikslams naudojami kitoje valstybėje registruotomis variklinėmis transporto priemonėmis, kuriomis teisę disponuoti jiems neatlygintinai suteikta toje kitoje valstybėje narėje gyvenantys fiziniai asmenys, su jais yra susiję giminystės ar draugystės ryšiais.

20

Šiomis aplinkybėmis Hoge Raad der Nederlanden nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą visose trijose bylose ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

Byloje C-578/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybės narė taiko mokestį už kitoje valstybėje narėje registruotas variklinės transporto priemones, kurių iš šios kitos valstybės narės gyventojų panaudos būtų gavo pirmosios valstybės narės gyventojas, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant į [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

Byloje C-579/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybės narė taiko mokestį už kitoje valstybėje narėje registruotos variklinės transporto priemonės, kuri iš šios kitos valstybės narės gyventojų panaudos būdu gavo pirmosios valstybės narės gyventojas ir ji naudoja privačioms kelionoms tarp šių valstybių narių, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant ? [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

Byloje C-580/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybės narė taiko mokestį už kitoje valstybėje narėje registruotos variklinės transporto priemonės, kuri iš šios kitos valstybės narės gyventojų privačioms kelionoms pirmosios valstybės narės teritorijoje panaudos būdu gavo joje gyvenantis, tačiau kitos valstybės narės pilietybę turintis asmuo, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant ? [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

21

2011 m. vasario 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-578/10–C-580/10 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė bei žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

22

Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar, atsižvelgiant ? EB 18 straipsnį, situacijai, kai valstybės narė taiko mokestį už savo rezidentų naudojamą variklinį transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, kai jis važinėja tik nacionalinėje teritorijoje arba tiek nacionalinėje, tiek kitos valstybės narės teritorijoje, kai transporto priemonė yra ?registruota kitoje valstybėje narėje ir teisė ja naudotis suteikta joje gyvenantis asmuo, taikoma Sąjungos teisė.

23

Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad net jei formaliai žiūrint prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimus apribojo tik EB 18 straipsnio išaiškinimu, tai nekluso Teisingumo Teismui pateikti nacionaliniam teismui visapusišką Sąjungos teisės aiškinimą, kuris gali būti naudingas sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant ? tai, ar jis apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose (šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimo ING. AUER, C-251/06, Rink. p. I-9689, 38 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

24

Iš tiesų pateikti klausimai turi būti išnagrinėti atsižvelgiant ? visas Sutarties ir antrinės teisės nuostatas, kurios gali būti svarbios iškeltai problemai (žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo Mutsch, 137/84, Rink. p. 2681, 10 punktą).

25

Be to, reikia priminti, kad pagal prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą iš atsakovų pagrindinėse bylose buvo reikalaujama visa pagrindinėse bylose ginijamo mokesčio

suma, neatsižvelgiant į realią variklinį transporto priemonių naudojimo Nyderlandų keliuose traukinių ir nesuteikiant šiems atsakovams galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo šio mokesčio ar į susigrąžinti.

26

Todėl pateiktus klausimus reikia suprasti taip, kad jais siekiama sužinoti, ar Sąjungos teisė reikia aiškinti taip, jog pagal į draudžiamos valstybės narės nuostatas, kuriose rezidentams, iš kitos valstybės narės rezidentų panaudos būdu gavusiems toje kitoje valstybėje registruotą transporto priemonę, pirmą kartą į panaudojus nacionaliniuose keliuose taikomas visas mokestis, paprastai mokėtinas registruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose traukinių ir nesuteikiant tokiems asmenims galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo šio mokesčio ar į susigrąžinti.

Dėl laisvo kapitalo judėjimo

27

Kalbant apie Sąjungos teisės nuostatas, kurios gali būti taikomos pagrindiniuose bylų aplinkybėse, reikia priminti, kad šiose bylose apmokestinama ne dėl to, kad atsakovai pagrindinėse bylose pasinaudojo teise laisvai judėti, bet todėl, kad jie kaip rezidentai Nyderlandų keliuose naudojo kitoje valstybėje narėje registruotą ir panaudos būdu gautą transporto priemonę.

28

Kalbant apie panaudojimą tarp skirtingose valstybėse narėse gyvenančių piliečių, pirmiausia reikia išnagrinėti EB 56 straipsnio taikymo sritį. Šiuo klausimu nusistovėjusioje teismo praktikoje numatyta, kad šioje sutartyje nesant sąvokos „kapitalo judėjimas“ apibrėžties, kaip ji suprantama pagal šio straipsnio 1 dalį, Direktyvos 88/361 I priede išdėstyta nomenklatūra išsaugo informacinę reikšmę, net jei ši direktyva buvo priimta remiantis EBB sutarties 69 straipsniu ir 70 straipsnio 1 dalimi (EBB sutarties 67–73 straipsnius pakeitė EB sutarties 73B–73G straipsniai, kurie patys tapo EB 56–60 straipsniais), atsižvelgiant į tai, kad pagal šio priedo žangos trečią pastraipą jame tvirtintoje nomenklaturoje išsamiai neišvardijami visi kapitalo judėjimai, patenkantys į šią sąvoką (žr., be kita ko, 2009 m. sausio 27 d. Sprendimo Persche, C-318/07, Rink. p. I-359, 24 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką; 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo Glaxo Wellcome, C-182/08, Rink. p. I-8591, 39 punktą; 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo Busley ir Cibrian Fernandez, C-35/08, Rink. p. I-9807, 17 punktą ir 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo Missionswerk Werner Heukelbach, C-25/10, Rink. p. I-497, 15 punktą).

29

Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad paveldėjimai ir dovanos, kurie patenka į Direktyvos 88/361 I priedo XI skyrių „Asmeninio kapitalo judėjimai“, yra kapitalo judėjimas, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį, išskyrus atvejus, kai jo sudedamosios dalys būna vienoje valstybėje narėje (žr. 2011 m. kovo 31 d. Sprendimo Schröder, C-450/09, Rink. p. I-2497, 26 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Tas pats taikoma „paskoloms“, kurios patenka į tą patį šios direktyvos I priedo skyrį.

30

Taigi aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, aišku, kad teisinis santykių tarp variklinės transporto priemonės savininko ir jos naudotojo sudedamosios dalys yra susidariusios ne vienos valstybės narės viduje, nors pagrindinėse bylose ginijama nacionalinė nuostata skirta

tik Nyderlandų rezidentams. Iš tiesų VM mokestį turi mokėti šios valstybės narės rezidentas, kuris nacionaliniuose keliuose naudoja variklinę transporto priemonę, gauta panaudos būdu iš kitos valstybės rezidento, net jeigu ją naudoja trumpą laiką, kai variklinę transporto priemonę taip pat registruota kitoje valstybėje narėje.

31

Be to, reikia patikrinti, ar kiekvienoje pagrindinėje byloje aptariami teisiniai santykiai, t. y. tarptautinę variklinės transporto priemonės panauda, gali būti laikoma kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį, būtų paskola, patenkančia į Direktyvos I priedo XI skyrį.

32

Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad „paskolos“ priklauso šiam skyriui, nepatikslinant, ar jos yra už atlygą, ar neatlygintinos ir nenurodant jų konkrečios paskirties.

33

Toliau, kalbant apie dovanas, pažymėtina, jog Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę konstatuoti, kad norint sužinoti, ar valstybės narės tam tikrą sandorį mokestinis vertinimas priskirtinas prie nuostatų, susijusių su laisvu kapitalo judėjimu, nereikia daryti skirtumo tarp sandorių, vykdytų pinigais, ir sandorių, vykdytų natūra (žr. minėto Sprendimo Persche 26 punktą).

34

Galiausiai iš paveldėjimo ir palikimo traukimo į Direktyvos 88/361 I priedo XI skyrį matyti, kad neatlygintinas sandorio pobūdis savaime nekliudo jo kvalifikuoti kaip laisvo kapitalo judėjimo pagal EB 56 straipsnį.

35

Be to, variklinės transporto priemonės nemokamas suteikimas naudotis yra pranašumas, suteikiantis apibrėžtą ekonominę vertę, atitinkančią tos pačios rūšies ir tam pačiam laikui išsinuomotos variklinės transporto priemonės naudojimo išlaidas.

36

Iš to matyti, kaip teigė generalinė advokatė išvados 31 punkte, kad variklinės transporto priemonės tarptautinę panauda laikytina laisvu kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį.

Dėl laisvo kapitalo judėjimo apribojimo egzistavimo ir galimo jo pateisinimo

37

Visų pirma reikia priminti, kad, išskyrus tam tikras pagrindinėse bylose nereikšmingas išimtis, variklinę transporto priemonę apmokestinimas nebuvo suderintas Europos Sąjungos lygmeniu. Taigi valstybės narės gali laisvai vykdyti savo kompetenciją mokesčių srityje, susijusioje su šiuo klausimu, su sąlyga, kad tai bus daroma laikantis Sąjungos teisės (žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo Cura Anlagen, C-451/99, Rink. p. I-3193, 40 punktą; 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo Komisija prieš Daniją, C-464/02, Rink. p. I-7929, 74 punktą; 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo Nadin ir Nadin-Lux, C-151/04 ir C-152/04, Rink. p. I-11203, 40 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo Komisija prieš Suomiją, C-232/03, 46 punktą; taip pat 2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, Rink. p. I-5843, 23 punktą; 2008 m. gegužės 22 d. Nutarties Ilhan, C-

42/08, 17 punkt? ir 2008 m. spalio 24 d. Nutarties Vandermeir, C-364/08, Rink. p. I-8087, 22 punkt?).

38

Pagal 1992 m. ?statym?, kalbant apie Nyderlanduose ne?registruotus automobilius ar motociklus, kuriais disponuoja šioje valstyb?je nar?je gyvenantis asmuo, VM mokestis yra mok?tinas nuo j? panaudojimo pirm? kart? Nyderland? keliuose. Pareig? mok?ti š? mokest? turi asmuo, kuris realiai disponuoja šia transporto priemone.

39

Pagrindinis panaudos elementas yra galimyb? naudoti panaudos b?du gautus daiktus, tod?l reikia konstatuoti, kad pagrindin?se bylose gin?ijam? nacionalin?s teis?s nuostat?, kuriose Nyderland? rezidentams nustatomas mokestis, mok?tinas pirm? kart? Nyderland? keliuose panaudojus kitoje valstyb?je nar?je ?registruot? transporto priemon?, ?skaitant panaudos b?du gaut? iš kitos valstyb?s nar?s rezidento, pasekm? yra tarptautin?s motorini? transporto priemoni? panaudos apmokestinimas.

40

Ta?iau motorin?s transporto priemon?s panauda neapmokestinama šiuo mokes?iu, kai motorin? transporto priemon? ?registruota Nyderlanduose. Toks skirtingas vertinimas, akivaizdus, atsižvelgiant ? tai kurioje valstyb?je nar?je ?registruota panaudos b?du gauta transporto priemon?, daro mažiau patraukl? š? tarptautin? kapitalo jud?jim?, atgrasydamas Nyderland? rezidentus priimti kitos valstyb?s nar?s rezident? si?lom? toje valstyb?je nar?je ?registruot? transporto priemoni? panaud?. Iš ties? pagal ši? nuostat? valstybi? nari? nustatytos priemon?s, kurios gali atgrasyti rezidentus nuo paskol? sutar?i? ar investicij? kitose valstyb?se nar?se, yra laisvo kapitalo jud?jimo apribojimai (žr. 2000 m. rugs?jo 26 d. Sprendimo Komisija prieš Belgij?, C-478/98, Rink. p. I-7587, 18 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?).

41

Taigi tokios nacionalin?s teis?s nuostatos apriboja laisv? kapitalo jud?jim?, kaip tai suprantama pagal EB 56 straipsnio 1 dal?.

42

Ta?iau reikia išnagrin?ti, ar toks skirtingas vertinimas egzistuoja realiai, ir, jei taip yra, ar, nepaisant to, jis suderinamas su Sutarties nuostatomis, susijusiomis su laisvo kapitalo jud?jimu.

43

Pagal Teisingumo Teismo praktik? nediskriminavimo principu, nesvarbu, ar jis grindžiamas EB 12 straipsniu, ar EB 39, 43 ar 56 straipsniais, reikalaujama, kad panašios situacijos neb?t? vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos vienodai. Toks vertinimas gali b?ti pateisinamas, tik jeigu jis pagr?stas nuo atitinkam? asmen? pilietyb?s nepriklausan?iomis objektyviomis priežastimis, kurios yra proporcingos teis?tai siekiamam tikslui (šiuo klausimu žr. 2011 m. sausio 20 d. Sprendimo Komisija prieš Graikij?, C-155/09, Rink. p. I-65, 68 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?).

44

Tod?l pirmiausia reikia išnagrin?ti, ar aplinkyb?mis, kaip antai pagrindin?se bylose, Nyderland?

rezidento, kuris Nyderlandų keliuose naudoja šioje valstybėje narėje registruotą, nemokamai gautą naudotis transporto priemonę, situacija yra objektyviai panaši į Nyderlandų piliečio, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudojasi kitoje valstybėje narėje registruota transporto priemone. Preziumuojant, kad šios situacijos yra panašios, toliau reikia nagrinėti, ar vertinimas yra vienodas, o jeigu jis skirtingas, – ar tai skirtumui pateisina privalomasis bendrojo intereso pagrindas, ir galiausiai – ar aptariama priemone paisoma proporcingumo principo.

45

Nors Nyderlanduose registruotą transporto priemonę savininkai jau sumokėjo VM mokesčių registruodami transporto priemonę į Nyderlandų registrą, iš principo šios transporto priemonės skirtos iš esmės nuolat naudoti šios valstybės narės teritorijoje arba jos taip realiai yra naudojamos.

46

Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad valstybė narė gali apmokestinti registracijos mokesčiu lengvųjų automobilį, registruotą kitoje valstybėje narėje, kai automobilis iš esmės yra skirtas nuolat naudoti daugiausia pirmojoje valstybėje narėje arba kai faktiškai taip naudojamas (žr., be kita ko, minėtų sprendimų *Cura Anlagen* 42 punktą; Komisija prieš Daniją 75–78 punktus; *Nadin* ir *Nadin-Lux* 41 punktą ir Komisija prieš Suomiją 47 punktą; taip pat minėtų nutarimų *van de Coevering* 24 punktą ir *Vandermeir* 32 punktą).

47

Tačiau jeigu šios sąlygos nėra tenkinamos, vienoje valstybėje narėje registruotos transporto priemonės susiejimas su kita valstybe nare yra nežymus, vadinasi, nagrinėjamam apribojimui reikalingas kitoks pateisinimas (žr. minėtų sprendimų Komisija prieš Daniją 79 punktą ir Komisija prieš Suomiją 48 punktą; taip pat minėtų nutarimų *van de Coevering* 26 punktą ir *Vandermeir* 33 punktą).

48

Iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo sprendimų matyti, kad atsakovai pagrindinėse bylose turėjo sumokėti visų VM mokesčių sumą, apskaičiuotą neatsižvelgus į atitinkamą transporto priemonės naudojimo trukmę ir nesuteikus šiai transporto priemonės naudotojams galimybės pasinaudoti atleidimo nuo mokesčių teise ar teise ją susigrąžinti. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylų medžiagos nematyti, kad tos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje ar kad jos realiai taip naudojamos.

49

Nacionalinis teismas turi vertinti pagrindinėse bylose nagrinėjamos panaudos trukmę ir faktiną gautą transporto priemonės naudojimą (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties *van de Coevering* 25 punktą).

50

Jei pagrindinėse byloje aptariamos Nyderlanduose neįregistruotos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos realiai taip naudojamos, iš tikrųjų neegzistuoja skirtumas tarp asmens, kuris gyvena Nyderlanduose ir nemokamai naudojasi tokia transporto priemone, ir asmens, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudojasi šioje valstybėje narėje įregistruota transporto priemone, vertinimo, nes pastaroji transporto priemonė, kuri taip pat iš esmės skirta nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje, jau buvo apmokestinta VM mokesčiu įregistruojant Nyderlanduose.

51

Tokiomis aplinkybėmis reikalavimas sumokėti VM mokestį pirmą kartą panaudojus Nyderlandų keliuose Nyderlanduose neįregistruotas transporto priemones yra pateisinamas, kaip ir mokestis registruojant transporto priemonę Nyderlanduose, nurodytas šio sprendimo 46 punkte, kai taikant šis mokestis atsižvelgiama, kaip tai, atrodo, išplaukia iš 1992 m. įstatymo, kuriuo transporto priemonės nusidėvėjimo pirmojo panaudojimo momentu.

52

Tačiau, kaip matyti iš šio sprendimo 47 punkto, kai pagrindinėse byloje aptariamos transporto priemonės nėra iš esmės skirtos nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos iš tiesų nėra taip naudojamos, egzistuoja realus skirtingas dviejų asmenų kategorijų, nurodytų šio sprendimo 50 punkte, vertinimas, ir aptariamas apmokestinimas nėra pateisinamas. Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis ši transporto priemonė ryšio su Nyderlandų teritorija nepakanka tam, kad būtų taikomas mokestis, paprastai mokėtinas įregistruojant transporto priemonę Nyderlanduose.

53

Jei tam tikrais atvejais tokio skirtingo vertinimo galėtų pateisinti privalomasis bendrojo intereso pagrindas, dar reikėtų, kad taikant mokestį būtų paisoma proporcingumo principo (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties van de Coevering 27 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

54

Kadangi, pirma, iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimų neišplaukia, jog pagrindinėse byloje buvo konstatuota, kad aptariamos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba kad jos realiai taip yra naudojamos, ir, antra, nei prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, nei Nyderlandų vyriausybė nenurodė kitą privalomąjį bendrojo intereso pagrindą, leidžiantį pateisinti ginčijamą apribojimą, reikia konstatuoti, jog EB 56 straipsnis aiškintinas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidentu, pirmą kartą panaudojus transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise atleidimui nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

55

Kadangi pagrindinėms byloms taikomas EB 56 straipsnis, EB 18 straipsnio aiškinti nereikia.

Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, ir pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog EB 56 straipsnis aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną registruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

EB 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną registruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: olandų.